

2. Model Olma

Model olma, çocuğun yapmak istediğini yetişkinin göstermesi ya da söylemek istediğini yetişkinin sözel olarak ifade etmesidir. Öğrenmenin temelinde çoğunlukla gözleyerek ve işiterek yani model alarak öğrenme yer aldığı için, model olma tekniği yetişkinin yaptığını ya da söylediğini çocuğun taklit ya da tekrar etmesi için çocuğa fırsat sağlamaktadır.

Ayakkabı bağlamayı çocuklara model olarak öğretebiliriz.
Öğretim yaparken ayakkabı bağlamanın aşamalarını
betimleyebiliriz.

**İki tür model olma
teknığı vardır:**

**Tam model
olma**

01

02

**Kısmi model
olma**

2a). Tam Model Olma

Tam model olma, yetişkinin çocuğa ilgili beceri ya da davranışı tam olarak yerine getirerek göstermesi ya da ilgili dil örneğini tam olarak söylemesidir.

Tam model olma ipucunun sunulmasında yetişkin, ilgili beceri ya da davranışı tam olarak gerçekleştirerek ve o anda ne yapıldığını söyleyerek çocuğa model olur. Sonra çocuğa model olunan durumu yerine getirmesi için şans verilir. Fiziksel ipucu sunmada olduğu gibi, model olurken aynı zamanda ne yapıldığı betimlenmelidir. Örneğin; büyük ve küçük kas becerileri yeterli olan, ancak sabunla el yıkama becerisini nasıl gerçekleştireceğini bilmeyen bir çocuk düşünelim. Bu ipucu türünde yetişkin çocuğa sabunla el yıkama becerisini göstererek model olur ve bunu yaparken **“Ellerimi ıslattım, şimdi elime sabunu alıyorum ve köpürtüyorum, parmaklarımın arasını da yıkıyorum.”** gibi ifadelerle yapmakta olduğu eylemleri adlandırır. Bu teknik uygulanırken herhangi bir aşamada çocuk fiziksel ipucu (tam ya da kısmi) sunulmasına gereksinim duyduğunda, model olma ile fiziksel ipucunun birlikte sunulması söz konusu olabilir.

Suyu açtım. Ooo çok sıcak.
Suyu soğuttum. Ellerimi ıslattım.
Sabunu aldım. Ellerimi köpürttüm
ve şimdi yıkıyorum...

2b). Kısmi Model Olma

Kısmi model olma, yapılması istenen davranış ya da becerinin bir bölümünün çocuğa gösterilerek ya da söylenilerek yapılmasıdır.

İlgili becerinin tamamında model olmaya gereksinimi olmayan çocuklarda beceri basamaklarının bazılarında model olmak gerekebilir. Kısmi model olma, ilgili beceri ya da davranışların aşama aşama ya da basamak basamak düşünülmesiyle çocuğun gereksinimlerine göre ilgili beceri ya da davranışın belli aşamalarında ya da basamaklarında model olmayı kapsar. Bu doğrultuda bu ipucu türünde yetişkin ilgili beceri ya da davranışın tamamını değil, bir kısmını yaparak çocuğa model olur ve yapmakta olduğunu sözel olarak açıklar. Örneğin; serbest oyun etkinliği sona erdiğinde oyuncakları toplaması gereken bir çocuk için öğretmenin **“Şimdi kutuyu alıyorum ve sınıfı topluyorum.”** demesi ve boş oyuncak kutusunu öğrencinin önüne koyması kısmi model olma ipucunu açıklamaktadır.

